

บทที่ 6

ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนามาตรฐาน

มาตรฐานสะพานฉบับนี้เป็นมาตรฐานที่ได้รวบรวมข้อมูล แนวทางจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างทางและสะพานที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งทางคณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานได้พิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรที่จะนำมาปรับใช้กับงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันได้

ทั้งนี้ในการปฏิบัติงานจริงอาจมีข้อพิจารณาบางประการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ต้องศึกษาและพิจารณาความเป็นไปได้และปรับให้เข้ากับสภาพในท้องถิ่น โดยมีมาตรฐานอื่นๆ ที่เป็นที่ยอมรับมาพิจารณาเพิ่มเติม ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถกระทำได้ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงหลักวิชาการทางวิศวกรรม เน้นความปลอดภัย และก่อให้เกิดความคุ้มค่าในการลงทุน

การปรับปรุงมาตรฐานสะพาน

มาตรฐานนี้อ้างอิงแบบกรมทางหลวงชนบท ความยาวช่วงไม่เกิน 10 เมตร ความยาวรวมไม่เกิน 50 เมตร หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมด้านงบประมาณและบุคลากร สามารถขยายเพิ่มได้ ซึ่งต้องมีการปรับปรุงมาตรฐานในโอกาสต่อไป

การใช้มาตรฐานสะพานฉบับนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นติดตามการเปลี่ยนแปลงเรื่องน้ำหนักบรรทุกสำหรับทางหลวงและสะพาน ที่จะมีการกำหนดโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมทางหลวง และกรมทางหลวงชนบท เพื่อจะได้ปรับใช้ให้เข้ากับแบบสะพานที่ท้องถิ่นเลือกใช้ต่อไป อีกทั้งควรระบุน้ำหนักกว้างของสะพานตามความกว้างของถนน ซึ่งถนนรวมคันทางแล้วไม่น้อยกว่า 11 เมตร (กรมทางหลวง)

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้วเห็นว่าจะเป็นอุปสรรคอย่างยิ่ง หากมาตรฐานนี้ถูกนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติงานด้านสะพาน แต่ภายหลังมิได้มีการปรับปรุงมาตรฐานให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เป็นปัจจุบันแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กระจายอยู่ทั่วประเทศอาจไม่ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเหมาะสม จึงควรมีการปรับปรุงมาตรฐาน โดยเห็นสมควรให้มีการพิจารณาทบทวนทุก 3-5 ปี เพื่อให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

เกณฑ์การประเมินมาตรฐานสะพาน

ลำดับ	รายละเอียด/กรอบตัวชี้วัด	ขั้น พื้นฐาน	ขั้น พัฒนา
1	โครงการก่อสร้างสะพานได้มีการศึกษาถึงความเหมาะสมเรียบร้อยแล้ว	✓	
2	โครงการก่อสร้างสะพานได้มีการจัดลำดับความสำคัญตามหลักเกณฑ์ อาทิ เกณฑ์ด้านเศรษฐกิจสังคม ด้านวิศวกรรม เป็นต้น เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าต่อการลงทุน		✓
3	โครงการก่อสร้างสะพานมีภาคประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม ในการพิจารณาวางแผนก่อนการก่อสร้าง	✓	
4	การก่อสร้างสะพาน มีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ	✓	
5	ก่อนการก่อสร้าง มีการดำเนินการตรวจสอบรายละเอียดของโครงการ อาทิ แนวลำน้ำ การไหลของน้ำที่ตัดผ่าน การเชื่อมโยงของถนน หลักทางวิศวกรรม เป็นต้น	✓	
6	ลักษณะของสะพานที่ก่อสร้างเหมาะสมกับสภาพทำเลและภูมิประเทศ เช่น ในบริเวณที่เป็นลำน้ำในจุดที่แคบที่สุดหรือใช้ฐานรากที่เหมาะสมกับพื้นที่ เป็นต้น	✓	
7	ในการออกแบบก่อสร้างสะพาน มีองค์ประกอบอื่นๆ ที่เหมาะสม เช่น มีโครงสร้างป้องกันตอม่อทรุด มีคาคอนกรีตป้องกันเชิงลาดริมตลิ่ง เป็นต้น	✓	

ลำดับ	รายละเอียด/กรอบตัวชี้วัด	ขั้น พื้นฐาน	ขั้น พัฒนา	
8	การก่อสร้างสะพานมีการกำหนด บุคลากรรับผิดชอบเหมาะสมกับงานแต่ละ ขั้นตอน เช่น การออกแบบประมาณการ การควบคุมงาน การตรวจรับงาน และการ บำรุงรักษา	✓		
9	ในการก่อสร้างสะพาน ช่างผู้ควบคุม งาน ได้ควบคุมงานสม่ำเสมอ และ ดำเนินการตามแนวปฏิบัติอย่างถูกต้อง	✓		
10	ในการตรวจรับงานก่อสร้าง ควรจะมี วิศวกรโยธา อย่างน้อย 1 คน ร่วมเป็น กรรมการตรวจรับ	✓		
11	การตรวจรับ/ตรวจการจ้างงานก่อสร้าง สะพานคณะกรรมการตรวจรับงานได้ ดำเนินการตรวจรับตามระเบียบพัสดุฯ อย่างเคร่งครัด	✓		
12	มีการตรวจสอบประจำ ซึ่งเป็นการ ตรวจสอบเพื่อให้ได้ข้อมูลความเสียหาย และการเสื่อมในโครงสร้างหลักของสะพาน	✓		
13	มีการตรวจสอบพิเศษ ซึ่งเป็นการ ตรวจสอบด้วยวิธีที่ละเอียดกว่า หลังจากที่ได้ ได้ตรวจสอบประจำแล้ว	✓		
14	มีการตรวจสอบฉุกเฉิน เมื่อมีเหตุที่ ไม่ได้คาดหมายที่เกิดขึ้นกับสะพาน เช่น อุบัติเหตุหรือภัยธรรมชาติ	✓		

มาตรฐานสะพาน

ลำดับ	รายละเอียด/กรอบตัวชี้วัด	ขั้น พื้นฐาน	ขั้น พัฒนา	
15	การปฏิบัติงานตรวจสอบสะพาน ควร จะดำเนินการ โดยทีมการตรวจสอบซึ่ง ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่อย่างน้อย 2 คน คือ ช่าง และพนักงานขับรถ	✓		
16	มีแบบฟอร์มพร้อมข้อมูลสะพานที่ ชำรุดเสียหาย เพื่อประกอบการซ่อมแซม ปรับปรุงสะพานให้สามารถใช้ได้อย่าง แข็งแรง และมีประสิทธิภาพ		✓	
17	มีการจัดทำแผนงบประมาณซ่อมบำรุง เป็นประจำทุกปี		✓	
18	มีการบำรุงรักษาสะพานทั้ง 3 ประเภท คือ - การบูรณะ - การเสริมความแข็งแรง - การปรับปรุง		✓	
19	มีการสำรวจสะพานที่มีอยู่เพื่อรวบรวม จัดทำเป็นทะเบียนประวัติโครงสร้าง สะพานและส่วนประกอบอื่นๆ	✓		
20	มีการขึ้นทะเบียนสะพานที่ก่อสร้างใหม่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	✓		